

Κος ΣΠΙΡΤΖΗΣ:

Λοιπόν, εκτός από εξοικονόμηση ενέργειας να κάνουμε και εξοικονόμηση χρόνου αλλά να ακουστεί η εισήγηση της οργανωτικής τουλάχιστον.

Ιστορικά η ανάπτυξη της κοινωνίας, η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, η πρόοδος σημαίνει ενέργεια. Μεγαλύτερη ανάπτυξη, υψηλότεροι ρυθμοί ανάπτυξης σημαίνουν, συνεπάγονται μεγαλύτερες ανάγκες για κατανάλωση και επομένως παραγωγή ενέργειας.

Στις μέρες, το περιβάλλον το είπαν όλοι δεν αντέχει σε άλλο δυσμενές φορτίο. Σε άλλη ρύπανση. Στις μέρες μας η ανάπτυξη, η παραγωγή μεταφέρεται από την Ευρώπη σε άλλες χώρες και βιώνουμε την οικονομική κρίση, επιδιώκουμε την αύξηση της παραγωγικότητας, την αύξηση των ρυθμών ανάπτυξης, τη μείωση του κόστους του παραγόμενου προϊόντος και την ανταγωνιστικότητα.

Ως σήμερα οι πολιτικές, ευρωπαϊκές και εγχώριες, προσπαθούσαν όλη αυτή την προσπάθεια να την προσανατολίσουν στη μείωση του κόστους παραγωγής. Είτε άμεσα είτε άμεσα. Και η κυρίαρχη πλευρά την προσανατόλιζε στη μείωση του κόστους των εργατικών.

Αυτό το μοντέλο ανάπτυξης εις βάρος του περιβάλλοντος και επομένως και του ανθρώπου, το μοντέλο της υπερσυγκέντρωσης του πλούτου, της μεταφοράς του παγκόσμιου παραγωγικού ιστού στον τρίτο κόσμο, της περιθωριοποίησης κοινωνικών ομάδων στην Ευρώπη απέτυχε. Η οικονομική και περιβαλλοντική κρίση που ζούμε είναι η απόδειξη.

Ήρθε η ώρα να αλλάξουν οι όροι, ήρθε η ώρα να προκριθεί στην παγκόσμια κοινότητα η ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών, η προστασία και η επανόρθωση του περιβάλλοντος, το υψηλό βιοτικό επίπεδο, η παραγωγή με νέες πράσινες τεχνολογίες.

Και αυτά δεν μπορούν να γίνουν από την ανάπτυξη μιας στρεβλής αγοράς. Γίνονται από την πολιτεία, το κράτος, την κοινωνία και τον πολίτη συμμετοχό. Γίνονται με όρους πολιτικής απόφασης και συμμετοχή όλων. Γίνονται με δημόσιους οργανισμούς στους κύριους τομείς όπως η ενέργεια, με συγκεκριμένη κατεύθυνση αναπτυξιακής πολιτικής, με σχεδιασμό και σεβασμό στον άνθρωπο, στον πολίτη, στο

περιβάλλον, στη χωροταξία και με δέσμευση. Δέσμευση πολιτική, οικονομική και αναπτυξιακή.

Σήμερα, λοιπόν, αυτό είναι αναγκαιότητα. Εκτός από το πρόγραμμα σταθερότητας υπάρχει και το πρόγραμμα ανάπτυξης. Και η ενέργεια πρέπει και οφείλει και μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο σε αυτό.

Τίθεται, λοιπόν, το ερώτημα αν η χώρα μας μπορεί να πιάσει τους στόχους και τις δεσμεύσεις που έχει και η απάντηση εδώ και χρόνια δεν μπορεί να δοθεί από κανέναν.

Δεν μπορεί να δοθεί από κανέναν γιατί δεν έχουμε ούτε πρόχειρα έστω ένα σχεδιασμό. Δεν έχουμε συντάξει έναν μακροχρόνιο ενεργειακό σχέδιο που θα έχει αξιοπιστία στην εφαρμογή του, που θα έχει δεσμεύσεις χρηματοδότησης και ανάπτυξης, που θα σέβεται το περιβάλλον.

Πρέπει και είναι θέση του Τ.Ε.Ε. από τον Κουλουμπή, να προκρίνουμε τους εθνικούς πόρους ενέργειας, δηλαδή το λιγνίτη, τον αέρα, τον ήλιο, τα νερά μας, τη γεωθερμία και κυρίως την εξοικονόμηση ενέργειας.

Πρέπει να προκρίνουμε τη χρήση φυσικού αερίου κύρια και πρωτογενή κατανάλωση. Πρέπει να εξασφαλίσουμε πρόσθετες πηγές τροφοδοσίας και αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας για την εξασφάλιση της επάρκειας και τους εφοδιασμού.

Πρέπει να εντάξουμε στο σύστημά μας μικρές μονάδες συμπαραγωγής για μείωση και των απωλειών δικτύου αλλά και του κόστους παραγωγής και μεταφοράς.

Πρέπει να προχωρήσουμε στην εξοικονόμηση ενέργειας. Πως προχωράμε. Με βελτίωση των κτιρίων μας, ξεπερνώντας την αθλιότητα των κακών κατασκευών και των ξεπερασμένων προδιαγραφών. Με ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών.

Με γενναίες αποφάσεις και επιδότηση τεχνολογιών ηλιακού κλιματισμού και επιδοματική πολιτική για ανάπτυξη βιοτεχνικών και βιομηχανικών μονάδων παραγωγής φωτοβολταϊκών, ηλιακού κλιματικού και νέων τεχνολογιών ΑΠΕ.

Με υποχρέωση εγκατάστασης φωτοβολταϊκών στα νέα κτίρια κάλυψης τουλάχιστον των φορτίων κλιματισμού. Με σύγχρονη

τεχνική νομοθεσία και με τους απαραίτητους μηχανισμούς για παρεμβάσεις στο ΓΟΚ και την εθνική πολεοδομική νομοθεσία.

Εδώ θέλω να κάνω μια παρένθεση. Το Επιμελητήριο για όλο το εγχείρημα της εξοικονόμησης ενέργειας ή εκμεταλλευόμενο αυτό έχει συγκροτήσει 10 επιτροπές που φτιάχνουν αυτές τις νέες τεχνικές οδηγίες. Πιστεύουμε ότι θα βοηθήσει και στον εκσυγχρονισμό της τεχνικής μας νομοθεσίας και στο προχώρημα παρακάτω.

Με νέο χωροταξικό σχεδιασμό. Δεν είναι ανοικτός ο υπολογιστής, το έχουμε δείξει σε όλη την Ελλάδα. Μας έχουν δανείσει ένα χάρτη κάποιοι επιστήμονες που συμμετέχουν και στο σημερινό συνέδριο για το ποιο είναι το αιολικό δυναμικό της χώρας και δίπλα έχει μπει ο χάρτης για το χωροταξικό των ΑΠΕ που ισχύει σήμερα.

Αν το συγκρίνουμε θα δείτε ότι πουθενά, μα πουθενά που έχουν βέλτιστο αιολικό δυναμικό δεν επιτρέπεται. Το κριτήριο λοιπόν του σχεδιασμού στη χώρα δεν ήταν πού έχουμε τη βέλτιστη απόδοση για τα αιολικά πάρκα αλλά ποιος είχε οικόπεδο πού.

Πρέπει να αποφασίσουμε για τις νέες μονάδες λιγνίτη υψηλής απόδοσης, γιατί, πού και ποιες ανανεώσιμες πηγές για τις προτεραιότητές μας στα μεγάλα αστικά κέντρα που είναι οι μεγάλες καταναλώσεις. Για την εξοικονόμηση στα κτίρια και τη συνολική αντιμετώπιση του ενεργειακού και πολεοδομικού χάους. Για την επιδότηση δράσεων στην εξοικονόμηση, για την αγορά, για την ισότιμη συμπαραγωγή, για τη χρήση του φυσικού αερίου. Πού, γιατί και πόσο.

Για να γίνουν αυτά χρειαζόμαστε μια ξεκάθαρη θέση για το ρόλο της Δ.Ε.Η. που πρέπει να είναι δημόσια, ενιαία, κυρίαρχη στο χώρο της ενέργειας. Σήμερα έχουμε την ανάπτυξη μιας αγοράς όχι δυστυχώς ανταγωνιστικής στη δημόσια επιχείρηση ηλεκτρισμού αλλά μιας ιδιωτικής αγοράς που ζει και αναπτύσσεται με χρηματοδότηση ουσιαστικά από τη Δ.Ε.Η. εις βάρος του πολίτη και του καταναλωτή.

Πρέπει λοιπόν να αποφασίσουμε την άμεση εμπλοκή της Δ.Ε.Η. στις ΑΠΕ όχι μόνο ως παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας. Πρέπει να την ωθήσουμε στην ανάπτυξη παραγωγής συστημάτων ΑΠΕ και φωτοβολταϊκών και ανεμογεννητριών, στη σύνδεση με τα δυτικά κέντρα και πανεπιστήμια για νέες τεχνολογίας καινοτομίας, στη

συνεργασία με μεγάλους οίκους του εξωτερικού για μεταφορά τεχνογνωσίας.

Πρόσφατα μια ομάδα Ελλήνων επιστημόνων είχε επισκεφθεί το Τεχνικό Επιμελητήριο, ήμουν μαζί με τον Πρόεδρο, και μας έδειξε πως μπορεί να γίνει μια συνεργασία Δ.Ε.Η. και ναυπηγείων για να γίνουν εδώ ανεμογεννήτριες. Είναι η ίδια ακριβώς γραμμή παραγωγής.

Προτεραιότητα, λοιπόν, είναι η άμεση σύνταξη και έγκριση ενός μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδίου οραματικού αλλά και συγκεκριμένου, κοστολογημένου, διαστασιολογημένου, αναπτυξιακού, προϊόν δημόσιας διαβούλευσης με εργαλεία του χωροταξικού σχεδιασμού και πρώτη προτεραιότητα το περιβάλλον.

Το Τ.Ε.Ε. ως τεχνικός σύμβουλος της πολιτείας οφείλει να δώσει τις προτάσεις του στον ελληνικό λαό για το μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό. Οφείλει να συσχετίσει την πρότασή του με το περιβάλλον, με το χωροταξικό σχεδιασμό για την ανάπτυξη με προτεραιότητα στον άνθρωπο.

Οφείλει να προκαλέσει τις δημόσιες αρχές και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ώστε να υιοθετήσουν ή να τροποποιήσουν τη θέση του αλλά να έχουν σχέδιο. Σχέδιο δημοσιοποιημένο, εφαρμόσιμο, διαστασιολογημένο και κοστολογημένο. Σχέδιο με πολιτική δέσμευση, οικονομικούς πόρους και περιβαλλοντική προτεραιότητα.

Σήμερα ολοκληρώνεται μια προσπάθεια που ξεκινήσαμε το Φεβρουάριο 2008 με τη νέα στελέχωση στις μόνιμες επιτροπές ενέργειας του Τ.Ε.Ε. Μια προσπάθεια που έγινε από την εθελοντική προσπάθεια των μελών της μόνιμης επιτροπής και πρέπει ίσως να αποτελέσει πρότυπο για το πώς πρέπει να λειτουργούν οι υπόλοιπες δεκάδες μόνιμες επιτροπές του Τ.Ε.Ε.

Αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω ονομαστικά τα μέλη που συνέβαλαν περισσότερο χωρίς διάθεση προβολής τους, με γνώμονα το Τεχνικό Επιμελητήριο 30 χρόνια μετά να έχει πρόταση σύγχρονη και τεκμηριωμένη και να βοηθήσει τη χώρα στη στρατηγικής σημασίας ανάπτυξη του ενεργειακού τομέα.

Τα μέλη μας με αυτά τα χαρακτηριστικά είναι ο Βαγγέλης ο Διαλυνάς που είναι ο Επιμελητής της μόνιμης επιτροπής και η ψυχή της και ο Γιώργος Ανδριώτης που κάθεται στο προεδρείο. Ο Σπύρος ο Βάσος και η Ελένη Μπονατάκη που ασχολήθηκαν με το λιγνίτη και τα

ορυκτά καύσιμα. Η Ειρήνη η Λεονιδάκη και ο Δημήτρης ο Μίχος για τα δίκτυα ηλεκτρισμού. Η Σοφία η Ρότη για τα υδροηλεκτρικά. Ο Γιάννης ο Χατζηβασιλειάδης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ο Ανδρέας ο Ανδρεόπουλος που έγινε γενικός γραμματέας και μας χαιρέτισε.

Ο Αριστείδης ο Βεκερλής και ο Αλέξης ο Αθανασόπουλος για το φυσικό αέριο και τον τομέα των πετρελαίων και η Αθηνά η Γαριλέα για την εξοικονόμηση ενέργειας όπως και ο φίλος μου που κάθεται εκεί αλλά δεν έχει το ένα χαρακτηριστικό.

Αντίστοιχα ευχαριστώ τα περιφερειακά τμήματα του Τ.Ε.Ε. για τις θεματικές προσυνοδριακές διαδικασίες που φιλοξένησαν και όσους τόσο με τις εισηγήσεις όσο και με την προσφορά τους συμμετείχαν και συμμετέχουν και σήμερα.

Και επίσης θέλουμε να ευχαριστήσουμε τη Δ.Ε.Η. για τη συμβολή της τόσο σε στελεχιακό επίπεδο όσο και στην οικονομική βοήθεια που μας έδωσε και στα στοιχεία που μας έδωσε.

Ο στόχος μας από εδώ και πέρα είναι η καθιέρωση του συνεδρίου κάθε τρία χρόνια και η ύπαρξη θεματικών προσυνοδριακών διαδικασιών σε αυτή την τριετία ώστε να εκσυγχρονίζεται και να εμπλουτίζονται οι θέσεις του Τεχνικού Επιμελητηρίου.

Θα ήθελα να πω επειδή ειπώθηκε πριν για το Συμβούλιο Εθνικής Ενεργειακής Στρατηγικής, ότι πρέπει να αξιοποιηθεί, πρέπει να γίνει πιο ανοικτό στους κοινωνικούς φορείς και να εξελιχθεί ώστε να έχει αντικειμενικά στοιχεία και μηχανισμό επιτήρησης του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού και όχι εκθέσεις που θα βολεύουν την εκάστοτε πολιτική ηγεσία.

Θα σας κάνω μια παρουσίαση των συμπερασμάτων όπως την επεξεργάστηκε η οργανωτική επιτροπή σύντομη ανά προσυνοδριακή διαδικασία που έγινε.

Πρώτη διαδικασία έγινε στην Πάτρα στις 16 Φλεβάρη 2009, με θέμα δίκτυα, διασυνδέσεις και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα. Η ημερίδα ήταν αφιερωμένη στον Δημοσθένη τον Αγορή, τον πρώην Πρόεδρο της Αντιπροσωπείας που λείπει σήμερα από αυτή την εκδήλωση. Και τα κυριότερα συμπεράσματα που προέκυψαν είναι τα εξής:

Η ανάπτυξη, η επέκταση και η συντήρηση των ηλεκτρικών δικτύων μεταφοράς και διανομής αποτελεί τη σημαντικότερη παράμετρο για την απόδοση, την αξιοπιστία και την εύρυθμη λειτουργία της ανταγωνιστικής αγοράς του ηλεκτρισμού.

Μέσω των δικτύων διασφαλίζεται η ποσοτική, η ποιοτική και η εύλογη τιμολόγηση του ηλεκτρισμού ιδιαίτερα στα πλαίσια μιας ανταγωνιστικής εγχώριας και περιφερειακής αγοράς.

Οι διασυνδέσεις του ελληνικού ηλεκτρικού συστήματος με τα δίκτυα των γειτονικών χωρών αποκτούν ιδιαίτερη σημασία στα πλαίσια της αγοράς ηλεκτρισμού στην Ελλάδα και την ευρύτερη περιοχή της νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Μέσω των διασυνδέσεων αναμένεται η σημαντική διακίνηση ηλεκτρικής ενέργειας στον ευρύτερο χώρο της Βαλκανικής με αμοιβαίο όφελος όλων των εμπλεκομένων.

Είναι αναγκαία η επέκταση το συστήματος των 400 kilovolt προς την Πελοπόννησο τόσο για την κάλυψη της συνεχής αυξανόμενης ζήτησης όσο και για την ασφαλή λειτουργία του ελληνικού συστήματος.

Επιπρόσθετα, η επέκταση αυτή επιτρέπει την ανάπτυξη νέου παραγωγικού δυναμικού τόσο συμβατικού όσο και από ΑΠΕ στην περιοχή αυτή.

Είναι αναγκαία η κατασκευή νέων υποσταθμών και ενίσχυση υφιστάμενων για τις ανάγκες κάλυψης της αυξανόμενης ζήτησης φορτίου σε σημεία σε κεντροβαρική θέση ως προς τα φορτία.

Η αυτοματοποίηση του δικτύου με την ανάπτυξη τηλεχειρισμών και προμήθεια εξοπλισμών νέας τεχνολογίας έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση του αληθινού και χρόνου αποκατάστασης βλαβών, την καλύτερη εξυπηρέτηση καταναλωτών και την εξοικονόμηση πόρων.

Η αισθητική αναβάθμιση και αποδοχή των δικτύων από τους πολίτες απαιτεί τη συμμετοχή όλων των φορέων. Η Δ.Ε.Η. προωθεί την εφαρμογή πιλοτικών προγραμμάτων σύγχρονων μεθόδων επιθεώρησης και διερευνά νέες αρχές συντήρησης που βασίζονται στην κατάσταση του εξοπλισμού.

Η τήρηση των ορίων της ... εξασφαλίζει τις απαιτήσεις της παγκόσμιας οργάνωσης υγείας για την προστασία των ανθρώπων έναντι των ηλεκτρικών και μαγνητικών πεδίων.

Οι κώδικες πρέπει να προσαρμοστούν κατάλληλα λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμήσεις της αξιοπιστίας λειτουργίας του συστήματος και του κόστους για τις μελέτες σχεδιασμού και λειτουργίας του και πρέπει να καθοριστούν οι στάθμες αξιοπιστίας και ποιότητας.

Αναμένεται σημαντική μείωση της μέσης οριακής τιμής συστήματος, το λέγαμε για το 2009 ισχύει το ίδιο και το 2010 αν έχουμε πτώση των τιμών του πετρελαίου.

Η μελέτη διείσδυσης κατανεμημένης παραγωγής μπορεί να είναι ένα αρκετά σύνθετο πρόβλημα στα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας όπως το πρόβλημα καθορισμού της βέλτιστης κατανομής.

Και η μελλοντική φιλοσοφία της προστασίας των μικροδικτύων ή έξυπνων δικτύων θα είναι πολύ διαφορετική από τη σημερινή η οποία στερείται της δυνατότητας των ηλεκτρομηχανικών ηλεκτρονόμων.

Η δεύτερη προσυνοδριακή διαδικασία έγινε στα Γιάννενα, είχε θέμα τη συμβολή των υδροηλεκτρικών έργων στον ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας. Και τα συμπεράσματα, δεν θα τα διαβάσω όλα, θα σας διαβάσω τα πιο κύρια για να κάνουμε εξοικονόμηση χρόνου.

Το θεωρητικά οικονομικά εκμεταλλεύσιμο υδροδυναμικό της χώρας είναι ιδιαίτερα σημαντικό το έτος 2009 όπου η παραγωγή των υδροηλεκτρικών ήταν υψηλή φτάνοντας περίπου τις 5.000 γιγαβατώρες.

Σήμερα οι μεγάλοι υδροηλεκτρικοί σταθμοί έχουν εγκατεστημένη ισχύ μεγαλύτερη από 3.060 μεγαβάτ, στην πλειοψηφία τους είναι πολλαπλού σκοπού. Και εκτός από την παραγωγή ηλεκτρισμού ικανοποιούν ανάγκες ύδρευσης, άρδευσης, αντιπλημμυρικής προστασίας, τουρισμού κλπ.

Το κόστος κατασκευής μεγάλων υδροηλεκτρικών αποκλειστικά για λόγους ηλεκτροπαραγωγής δεν είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικό, εντούτοις η ανάπτυξη υδροηλεκτρικών έργων πολλαπλού σκοπού πρέπει να συνεχιστεί αφού τα έργα αυτά προσφέρουν σημαντικά οφέλη στην εθνική οικονομία και συνεισφέρουν στη διασφάλιση του στρατηγικού αυτού πόρου.

Η κατασκευή μικρών υδροηλεκτρικών με συνολική ισχύ που εκτιμάται σε περίπου 700 μεγαβάτ μπορεί να συνεισφέρει στο ηλεκτροπαραγωγικό ισοζύγιο της χώρας στα πλαίσια του

περιφερειακού χαρακτήρα που εμπεριέχει η ανάπτυξη των μικρών υδροηλεκτρικών.

Τα υπόλοιπα συμπεράσματα στην αντίστοιχη συνεδρία θα τα διαβάσετε, θα τα συζητήσουμε.

Έγινε στην Χαλκίδα 10 και 11 Απρίλη του 2009 για την αιολική ενέργεια και γενικά για τις ΑΠΕ έγιναν άλλες 2 προσυνεδριακές εκδηλώσεις μια στη Ρόδο και μια στα Χανιά.

Τα κυριότερα συμπεράσματα που προέκυψαν από όλες αυτές είναι ότι η συνεισφορά των ΑΠΕ που επίσης αξιοποιούν εγχώριους ενεργειακούς πόρους είναι σημαντική για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και την περιφερειακή ανάπτυξη.

Είναι γνωστό ότι διαθέτουμε σημαντικό δυναμικό ανανεώσιμης ενέργειας που συνεισφέρει στην εξοικονόμηση συμβατικών καυσίμων, στην αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και την επίτευξη των διεθνών μας δεσμεύσεων στα πλαίσια της κλιματικής αλλαγής.

Η αξιοποίησή τους συμβάλει στην περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας. Έτσι, μέτρα περαιτέρω διείσδυσης των ΑΠΕ στην παραγωγή ηλεκτρισμού συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα:

Επίσπευση του ειδικού για τις ΑΠΕ χωροταξικού σχεδιασμού. Βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου αδειοδότησης των ΑΠΕ, είναι και ένα νομοσχέδιο σε διαβούλευση για αυτό.

Ενίσχυση των ηλεκτρικών δικτύων σε περιοχές με υψηλό δυναμικό. Εδώ πρέπει να γίνει λόγος στην αντίστοιχη συνεδρία για το ποιος πληρώνει το κόστος του να γίνουν ιδιωτικά πάρκα είτε αιολικά είτε φωτοβολταϊκά για να επεκταθούν αυτά τα δίκτυα. Και ανάπτυξη εγχώριας βιομηχανίας κατασκευής, συναρμολόγησης εξοπλισμού ΑΠΕ στα επιτυχημένα πρότυπα της ανάπτυξης των ηλιακών θερμοσιφώνων και των πύργων ανεμογεννητριών.

Από την προσυνεδριακή διαδικασία της Χαλκίδας βγαίνουν και μερικά συμπεράσματα σε σχέση με το χάος που επικρατεί στους κανόνες αδειοδότησης. Εκεί ούτε λίγο ούτε πολύ ενώ η τοπική κοινωνία ήθελε να μπουν κάποιοι κανόνες χωροθέτησης και ήθελε και τις ΑΠΕ, ο εκπρόσωπος των εταιρειών αιολικών –δεν θυμάμαι ποιος ήταν ο φορέας, Βαγγέλη- προκλητικότατα ήρθε και δήλωσε ότι θέλετε δεν θέλετε εμείς θα τις βάλουμε.

Είναι, λοιπόν, πολύ κρίσιμο να ξεκαθαριστεί το πλαίσιο και οι κανόνες που πρέπει να ισχύουν για όλους. Δεν μπορεί να αντιμετωπίζονται από ιδιωτικές εταιρείες οι τοπικές κοινωνίες με τον τρόπο που έγινε στη Χαλκίδα.

Στην Πτολεμαΐδα στις 11 Μαΐου του 2009 η προσυεδριακή διαδικασία είχε θέμα το λιγνίτη. Εδώ έχουμε πολύ πιο πλούσιο υλικό. Η ηλεκτροπαραγωγική διαδικασία χρησιμοποιείται σήμερα σε μεγάλο βαθμό από τον εγχώριο λιγνίτη, που αποτελεί για την χώρα μας σημαντική πρώτη ύλη στην παραγωγή ηλεκτρισμού.

Τα οικονομικά εκμεταλλεύσιμα αποθέματα του λιγνίτη με τους σημερινούς ρυθμούς κατανάλωσης, επαρκούν για τα επόμενα 30-40 χρόνια, εφ' όσον όμως κρατήσουμε τις ίδιες μονάδες. Αν τις εκσυγχρονίσουμε, ακόμα δεν μπορούμε να έχουμε εκτίμηση.

Ο λιγνίτης θα πρέπει να αποτελεί την βάση στην παραγωγή ηλεκτρισμού για λόγους σταθερότητας τιμών και ασφάλειας εφοδιασμού με την προϋπόθεση ότι παραμένει οικονομικά ανταγωνιστικός και ανταποκρίνεται στις περιβαλλοντικές υποχρεώσεις της χώρας.

Τα ακόλουθα μέτρα πρέπει να υιοθετηθούν σε σχέση με τον λιγνίτη.

Βελτίωση ενεργειακής και περιβαλλοντικής απόδοσης και της διαθεσιμότητας των μονάδων της Δ.Ε.Η.

Κατασκευή νέων σύγχρονων μονάδων καθαρών τεχνολογιών, που από υπολογισμούς έχουν σχεδόν την διπλάσια απόδοση. Αξιοποίηση νέων κοιτασμάτων του λιγνίτη.

Διασφάλιση της συναίνεσης των κατοίκων των λιγνιτοπαραγωγικών περιοχών στην ανάπτυξη νέων πεδίων και σταθμών.

Ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και εύλογα αντισταθμιστικά οφέλη στις τοπικές κοινωνίες, αναφορικά με τις εκπομπές ρύπων, την αποκατάσταση των εδαφών και του τοπίου, τα λιγνιτωρυχεία κλπ.

Εδώ υπάρχουν, θα τα πούμε και μετά, γενικά με τον ηλεκτρισμό, που ασχολήθηκε περισσότερο όλη αυτή η προσπάθεια. Μπορούμε να πούμε ότι η συνολική ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα την περίοδο 2000-2009 παρουσίασε μέση ετήσια αύξηση περίπου 3%.

Τα σημερινά επίπεδα κατανάλωσης ηλεκτρισμού στην Ελλάδα 5.000 περίπου κιλοβατώρες ανά κάτοικο, δείχνουν ότι η ζήτηση στην ελληνική αγορά, που συγκλίνει ολοένα και περισσότερο με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο θα συνεχίσει να αυξάνει για την επερχόμενη δεκαετία παρά την τρέχουσα οικονομική ύφεση, με μέσο ετήσιο ρυθμό της τάξης του 2% στην ηπειρωτική χώρα και 2,5%-3,5% για τις νησιωτικές περιοχές.

Η εγκατεστημένη ισχύ των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής στην χώρα ήταν περίπου 13.500 μεγαβάτ, στο τέλος του 2009. Από το σύνολο των μονάδων 11.300 μεγαβάτ αντιπροσωπεύει ισχύ στο διασυνδεδεμένο δίκτυο που τροφοδοτεί με ηλεκτρική ενέργεια την ηπειρωτική Ελλάδα και ορισμένα, συνδεδεμένα με υποβρύχια καλώδια, νησιά.

Οι μονάδες ηλεκτροπαραγωγής ανήκουν σε ποσοστό περίπου 95% στην Δ.Ε.Η. και οι υπόλοιπες σε ιδιώτες ανεξάρτητους παραγωγούς.

Εδώ πρέπει να πούμε για το πρώτο προσυνέδριο ότι θα ήταν κρίσιμη ή πιο σημαντική διασύνδεση η διασύνδεση της ηπειρωτικής χώρας με την Κρήτη.

Η συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας το έτος 2009 ανήλθε περίπου σε 50.000 γιγαβατώρες και το 65% προερχόταν από λιγνιτικές μονάδες.

Οι εισαγωγές ηλεκτρικού ρεύματος μέσω διασυνδέσεων με τα ηλεκτρικά συστήματα της Αλβανίας, των Σκοπίων, της Βουλγαρίας και της Ιταλίας, καθώς και οι αγορές από την εγχώρια αγορά, κάλυψαν περίπου το 8% της ζήτησης.

Το έτος 2009 οι ανεξάρτητοι παραγωγοί και αυτοπαραγωγοί προσέφεραν το 3% της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώθηκε στην χώρα μας.

Την περίοδο 2000-2009 η μέση ετήσια αύξηση της παραγωγικής ικανότητας δεν ακολούθησε την αντίστοιχη αύξηση της αιχμής της ζήτησης. Έτσι, είναι πλέον επιτακτική η ανάγκη κατασκευής νέων μονάδων.

Για την περίοδο 2010-2015 οι αναμενόμενες εντάξεις νέων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής εκτιμούνται σε 2.100 μεγαβάτ ιδιωτών

παραγωγών και περίπου 1.250 μεγαβάτ που θα κατασκευαστούν από την Δ.Ε.Η.

Επιπλέον αναμένονται να ενταχθούν μονάδες ΑΠΕ συνολικής ισχύος περίπου 4.000 μεγαβάτ. Την ίδια περίοδο θα πραγματοποιηθούν αποσύρσεις παλιών μονάδων της Δ.Ε.Η., λιγνιτικών, πετρελαϊκών και φυσικού αερίου, συνολικής ισχύος περίπου 1.700 μεγαβάτ.

Για την περίοδο 2016 -2020 προβλέπεται να ενταχθούν δύο νέες λιγνιτικές μονάδες από την Δ.Ε.Η. συνολικής ισχύος περίπου 1.100 μεγαβάτ. Συγχρόνως την ίδια περίοδο αναμένεται να υπάρξει σημαντικότερη ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού με μονάδες ΑΠΕ που εκτιμάται ότι θα φτάσει τα 8.000 μεγαβάτ και ίσως να τα ξεπεράσει.

Η μεγάλη διείδυση των ΑΠΕ θα απαιτήσει την κατασκευή νέων αντλητικών μονάδων στην ηπειρωτική χώρα, για αποθήκευση της ενέργειας των ΑΠΕ τις περιόδους των χαμηλών φορτίων.

Η παραγωγή και διάθεση της ηλεκτρικής ενέργειας σχετίζεται άμεσα με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας. Έτσι η σημαντικότητα του ηλεκτρικού τομέα στα πλαίσια της εθνικής οικονομίας επιβάλλει κατευθύνσεις πολιτικής του ηλεκτρισμού να εντάσσονται και να εναρμονίζονται με αυτό που είπαμε και πριν, με το μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό.

Έτσι, θεωρούμε πολύ σημαντικό θέμα το θέμα της εξοικονόμησης της ενέργειας και ό,τι ενέργεια έχουμε δαπανήσει ως Τεχνικό Επιμελητήριο για όλα τα θεματικά προσυνέδρια, άλλη τόση ίσως και περισσότερη έχουμε δαπανήσει για τα θέματα εξοικονόμησης ενέργειας.

Αρκεί να σας πούμε ότι ο κανονισμός, που σήμερα είναι σε διαβούλευση, έγινε από το Τεχνικό Επιμελητήριο. Εκεί έπαιξε σημαντικό ρόλο το Τόλης ο Ευθυμίας που δεν είπα πριν και το όνομά του, και όλα τα μέλη της επιτροπής για την εξοικονόμηση ενέργειας. Και συνεχίζουμε την προσπάθεια για την υλοποίησή της.

Για το φυσικό αέριο, σήμερα φτάνει το 15% της συνολικής παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Η περαιτέρω διείδυση του αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή θα πρέπει να γίνει αφού λάβουμε υπόψη μας ότι μας έχει τελειώσει. Μας έχει τελειώσει το φυσικό αέριο και μας έχει τελειώσει από την ηλεκτροπαραγωγή.

Η, λοιπόν, πρέπει να διασφαλίσουμε άλλους δρόμους για τον εφοδιασμό, ένα. Και δεύτερον να το στρέψουμε και σε άλλους εσωτερικούς δρόμους για την κατανάλωσή του, δηλαδή κυρίως στην πρωτογενή παραγωγή.

Για τα πυρηνικά. Έγινε ένα προσυνέδριο του Περιφερειακού Τμήματος Κεντρικής Μακεδονίας. Και εδώ πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι. Έγινε προσπάθεια αγιοποίησης της πυρηνικής ενέργειας.

Η θέση του Τεχνικού Επιμελητηρίου είναι ότι η πυρηνική ενέργεια είναι ένας ανασφαλής, για την χώρα μας, τρόπος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και όχι μόνο για την χώρα μας.

Τεχνολογικά την παρακολουθούμε. Ενημερώνουμε τους πολίτες και τους συναδέλφους. Αλλά δεν μπορεί στην προσπάθεια κάποιων να περάσουν κάποιες πολιτικές, να προσπαθούμε να αγιοποιήσουμε τεχνολογίες οι οποίες έχουν δώσει στην Ευρώπη τουλάχιστον και όχι μόνο τραγικά ατυχήματα.

Επίσης για την ηλεκτροπαραγωγή πιστεύουμε ότι η διάσπαρτη ή κατανεμημένη παραγωγή μικρών σύγχρονων ηλεκτροπαραγωγικών ή συμπαραγωγικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των υβριδικών συστημάτων, βοηθά στην ορθολογική χρήση της ενέργειας, στην αποκέντρωση της ηλεκτροπαραγωγής και την απασχόληση σε περιφερειακό επίπεδο.

Το επόμενο συνέδριο, έγιναν δύο προσυνέδρια για την εξοικονόμηση ενέργειας σε Κέρκυρα, Μυτιλήνη και έγιναν τρεις ημερίδες σε Λαμία, Αγρίνιο και Καβάλα. Δεν θα μπω, έχουν μιλήσει όλοι για αυτό και έχει αναγνωριστεί και η δουλειά του Τεχνικού Επιμελητηρίου.

Μόνο που πρέπει να πούμε ότι για την εξοικονόμηση ενέργειας δεν φτάνει μόνο η εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια. Ο πιο σημαντικός κλάδος, τομέας που πρέπει να πετύχουμε την εξοικονόμηση ενέργειας και που είναι και οι μεγαλύτερες δαπάνες, είναι οι μεταφορές. Και δευτερευόντως έρχονται τα κτίρια, τρίτο η βιομηχανία.

Οι μεταφορές, να σας διαβάσω μερικά νούμερα, στην Ελλάδα για το 2005 συμμετείχαν με ποσοστό 38% στην τελική κατανάλωση ενέργειας. Και σε ποσοστό 99% έχουμε εισαγόμενο πετρέλαιο. Το μεγαλύτερο μέρος απορροφάται από τις οδικές μεταφορές, ενώ η

επίπτωση στο ατμοσφαιρικό περιβάλλον γίνεται ιδιαίτερα αισθητή στις αστικές περιοχές λόγω της συγκέντρωσης των δυσμενών συνθηκών λειτουργίας και κυκλοφορίας.

Οι προτάσεις που έχουμε και είχαμε συμμετάσχει και στην έκδοση ενός σχεδίου μακροχρόνιου σχεδιασμού για την εξοικονόμηση ενέργειας, αλλά ακόμα το Υπουργείο δεν το έχει αποδεχθεί ή επεξεργαστεί, είναι η εφαρμογή νέων τεχνολογιών στις μεταφορές, όπως χρήση εναλλακτικών οικολογικών καυσίμων, τεχνολογίας ελέγχου και περιορισμού κατανάλωσης καυσίμων, τεχνολογίας περιορισμού ηχορύπανσης.

Κίνητρα για την χρήση υβριδικών τεχνολογιών στα ΙΧ αυτοκίνητα και ενίσχυση της έρευνας για οικολογικά καύσιμα. Βελτίωση και σωστός συγκοινωνιακός σχεδιασμός στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Και εδώ πρέπει να πούμε ότι το μετρό, τουλάχιστον στην Αθήνα και στην Θεσσαλονίκη, στα μεγάλα αστικά κέντρα, μπορεί να συμβάλει ιδιαίτερα.

Εφαρμογή διαφορετικής τιμολόγησης και φορολόγησης για τα μεταφορικά μέσα και την έκλυση ρύπων. Και ενημέρωση και εκπαίδευση των οδηγών σχετικά με τους κανόνες ασφαλούς οδήγησης και τον τρόπο οδήγησης που οδηγεί στην χαμηλή κατανάλωση καυσίμων.

Δύο ακόμα εκδηλώσεις που δεν έχουν να κάνουν με την ηλεκτροπαραγωγή, προσυνεδριακές. Η μία έγινε στην Αλεξανδρούπολη και έχει να κάνει με τα πετρέλαια. Και η άλλη στην Λάρισα και έχει να κάνει με το φυσικό αέριο.

Το πετρέλαιο αποτελεί το 58% της πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας έναντι 40% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης για να δούμε τις διαφορές, ο κύκλος εργασιών που γίνεται γύρω από το πετρέλαιο και τα καύσιμα είναι τριπλάσιος ή διπλάσιος σε σχέση με την ηλεκτροπαραγωγή.

Πιστεύω ότι το Τεχνικό Επιμελητήριο τον επόμενο χρόνο θα μπορέσει να ρίξει το βάρος τόσο στον πετρελαϊκό τομέα στην Ελλάδα, τόσο και στις μεταφορές για την εξοικονόμηση ενέργειας, γιατί πραγματικά χωρίς να κάνουμε σε αυτούς τους τομείς βήματα, είναι

πάρα πολύ δύσκολο να πετύχουμε τον στόχο του 20% εξοικονόμηση ενέργειας που έχουμε.

Και τελειώνοντας για το φυσικό αέριο. Ένα από τα κύρια θέματα που είχαν θιχθεί ήταν η τιμολόγηση, στην Λάρισα. Η τιμολόγηση του φυσικού αερίου είναι άμεσα συνδεδεμένη με την τιμή πετρελαίου. Και δυστυχώς δεν υπάρχει και κοινός κανόνας για αυτή την τιμολόγηση σε όλη την χώρα, για τον τρόπο τιμολόγησης, ο οποίος πρέπει να θεσπιστεί ώστε να είναι προσιτός στους καταναλωτές και να είναι και ένα κίνητρο για να χρησιμοποιηθεί.

Ολοκληρώνοντας τα κυριότερα σημεία της εισήγησης της οργανωτικής επιτροπής θα ήθελα να δώσω μαζί σας ραντεβού στις προσυνεδριακές διαδικασίες της επόμενης 3ετίας και στο επόμενο συνέδριο ενέργειας το 2013.

Πιστεύουμε ότι το Τεχνικό Επιμελητήριο και όλοι οι μηχανικοί θα ανταποκριθούν ώστε να έχουμε ένα συγκεκριμένο και κάθε χρονιά καλύτερο σχέδιο και θεματικά για κάθε τομέα και συνολικά για τον μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό.

Και για αυτό σας καλούμε να συμμετέχετε όλοι.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Κος ΔΙΑΔΥΝΑΣ:

Ευχαριστούμε τον κύριο Σπίρτζη, που είναι και το μέλος της Διοικούσας Επιτροπής σύνδεσμος με την μόνιμη επιτροπή ενέργειας και υπεύθυνος για τα θέματα αυτά.

Έχουμε καθυστερήσει αρκετά. Εντάξει, διάφοροι λόγοι υπάρχουν πάντα σε κάτι τέτοια συνέδρια που γίνονται.

Θα παρακαλούσα πολύ το διάλειμμα να ελαχιστοποιηθεί όσο το δυνατόν. Σε αυτό το συνέδριο, ο καφές, δηλαδή άσχετα αν γράφουμε διάλειμμα-καφές κλπ, προσφέρεται συνεχώς. Δηλαδή κάποιος μπορεί να έχει καφέ και κατά την διάρκεια αν για κάποιο λόγο θέλει να βγει έξω.

Και επειδή αρκετοί από εμάς ήδη έχουν πάρει κάποιο καφέ, βγήκα πριν από λίγο έξω και είδα ότι υπήρχε, θα πρότεινα να ελαχιστοποιήσουμε το διάλειμμα στα 10 λεπτά μόνο έτσι ώστε μόνο το προεδρείο να προετοιμαστεί και ταυτόχρονα οι εισηγητές της επόμενης συνεδρίας να δώσουν τις παρουσιάσεις τους στους κυρίους εδώ που είναι υπεύθυνοι για το laptop που είναι δίπλα εδώ.

Άρα, λοιπόν, 10 λεπτά και θα παρακαλέσω το προεδρείο να καλέσει τους συνέδρους.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ - ΚΑΦΕΣ